

BIEŁARUSKAJA

KRYNICA

PALITYČNAJA, HRAMADZKAJA I LITERATURNAJA HAZETA.

Adres Redakcyi i Administracyi:

WILNIA, LUDWISARSKAJA 1-19. (Wilno, Ludwisarska 1-19)

Redakcyja adčyniena ad 9 hadz. ran. da 4 hadz. wieč

„Bieł. KRYNICA“ kaštuje na hod—6 zał., na paŭhoda —

3 zał., na 3 miesiacy — 2 zał.

HAZETA WYCHODZIĆ RAZ U TYDZIEN.

Cena abwiestak:

na 1-šaj staroncy 60 hr., 2 i 3 — 50 hr., na 4-aj — 40 hroš. — za radok drobnaha druku ū adnej špalcie

Biełarusy ū Łatwii.

Kožnyja piać hadoŭ adbywajecca ū Łatwii spis nasialeńnia i haspadarčaj majemaści. Pawodle hetaha śpisu ūrad raźmiarkowuje swaje palityčnyja pracy na bliżejšyja piać hadoŭ. Dla biełarusaŭ u Łatwii, taksama jak i dla inšych nac. mienšaściaŭ taki spis мае wialikaje značeńnie i za tym my chacieli-b paświacić jamu hetyja niekalki radkoŭ.

Kab jasna sabie prastawić, u jakim pałažeńni znachodzicca ciapier biełaruskaja sprawa ū Łatwii, nam treba wyjaśnić, skolki tam jość biełarusaŭ, jak jany żywuć i što robić i jak da ich adnosicca łatwijski ūrad?

Woś-ža adkazać na pieršaje pytańnie, skolki ū Łatwii jość biełarusaŭ,—dawoli trudna. Pawodle ūradawaj statystyki z 1920 h. było 76 tysiać z niečym, pawodle tej-ža ūradawaj statystyki z 1925 h. naličyli tolki 38 tysiać, značyć na paławinu mienš! Čamu tak wyjšła?

Na heta pryčyn mnoha. Pieršaj pryčynaj budzie, jak wiedama, kaža biełaruskaja niaswiedamaść. Ale ūważajem, što heta pryčyna nia była hałoŭnaj—siudy treba dałučyć jašče dźwie pryčyny: 1) warożyja adnosiny da biełarusaŭ niekatorych łatwijskich uradoŭcaŭ i 2) wialikaja ahitacyja z boku palakoŭ i rasiejcaŭ na škodu biełaruskaj mienšaści.

Warożyja adnosiny da biełarusaŭ niekatorych, nawat uradowych łatwijskich kruhoŭ wyrażajucca ū tym, što nia choćć przyznać nawat isnawańnia biełarusaŭ. Jany časta zajaŭlajuć, što biełarusaŭ nia ma (čaho ū nas užo nia robić nawat „Dziennik Wil.“), abo kažuć, što „pahladzim jašče, ci biełarusy jość, ci ich nia ma.“ Hety niedawier da samoha faktu isnawańnia biełarusaŭ, wiedama, jość wielmi balućy i kryŭdny, asabliwa, kali wyrażajecca z boku łatyšoŭ, kaliś taksama padniawolnaj nacyi. Ale hety niedawier byŭby jašče nie taki kryŭdny, kab jon nie prajaŭlaŭsia ū dziaŭžaŭnym żyćci, a astawaŭsia tolki ū sercy niepapraŭnych pesymistaŭ... Niachaj sabie! Horš bywaje, kali jaho prawodzić u żyćcio, pierapisywajućy biełaruski narod i źmieniwajućy jaho lik, kab dahadzić swajmu pesymizmu i apraŭdać jaho. Takija ludźi zahladajucca na macniejšych hetaha świetu palakoŭ i rasiejcaŭ i za imi przyznajuć prawa isnawańnia.

Wiedama, my nia možam raŭniacca z palakami i rasiejcami. Jak adny tak i druhija majuć šmat intelihiencyjnych sił, majuć hrošy, majuć aporyšča zahranicaj, čaho biełarusy ū Łatwii nia majuć. Ale jašče adnu pierawahu majuć palaki i rasiejcy ū Łatwii: pieršyja majuć kaścioł, pry pomaćy jakoha spekulujuć na duży biełarusa-katalika, a druhija majuć carkwu, pry pomaćy katoraj robić toje samaje na duży biełarusa-prawasłaŭnaha, što palaki na duży biełarusa-katalika.

Woś skolki trudnaściaŭ majuć biełarusy ū Łatwii! Z adnaho boku ūrad nia choća baćyć siły ū biełarusach, z druhoha boku — „bratnija“ narody rwuć nas na čaści.

Dwa źjezdy.

Niadaŭna ū našym kraju adbylisia dwa polskija źjezdy ū Nawahradku i Wilni. Žjezdy henyja zatytuławanyja šumnym nazowam — źjezdami delehataŭ hminnych radaŭ wajawodztwaŭ Nawahradzkaha i Wilenskaha.

Incijatywa hetych źjezdaŭ pachodziła z Warszawy i farmalna jany byli arhanizawanyja warszaŭskim Sajuzam Wiaskowych Hmin Rečypaspalitaŭ.

Wyjaŭleńnie nastrojaŭ i charakteru hetych źjezdaŭ, reč zrazumielaja, całkom zaležała ad ich kiraŭnikoŭ.

Kab prastawić nastroj učasnikaŭ hetych źjezdaŭ, dawoli zahlanuć u sučasny hminny samaŭrad našaha kraju.

Samaŭradawaje żyćcio našaha kraju jašče da siańniašnich dzion kirujecca zakonom wajenaha času z 1919 h. — rasparadžeńniem polskaha Hienernalnaha Kamisara Ŭschodnich Ziamiel. Hetym zakonom, wiaskowy hminny samaŭrad našaha kraju, kirujecca užo praz 10 hadoŭ. Zdajecca što chapila času wyprabawać jaho i adpawiednych da zakonu padabrać pracuŭnikoŭ. Kožnamu dziejnamu biełarusu hety zakon dobra wiedamy. Ahułam kažućy, zakon hety ū hminnaj radzie daje bolšaje prawa ūladzie nadzorčajstarastu, čymś samoj radzie, bo nadzorčaja ūlada мае prawa kasawać pastanowu hminnaj rady.

Pry hetym nielha paminuć i taho faktu, što na hetyja źjezdy incijatory źjezdaŭ zaprašali i haściej. Zaprošanyja byli ūsie administracyjnyja samaŭradawyje ūradoŭcy: inspektary, ich pamocniki, pisary i inš. Prysutnyja byli na źjezdach tak-ža i wysokija ūradoŭcy administracyjnyja, jak pawiatowyja tak i wajawodzkija.

Pry takim składzie učasnikaŭ źjezdu zaŭsiody možna być peŭnym, što padadzienyja incijatarami sprawy na źjezdzie buduć pryniaty biez spraciwu.

Tak jano j było. Hminnyja ūradoŭcy źje-

Łatyski ūrad mocna ciapier stupiŭ na darohu polska-łatwijskaha zbližeńnia. Sam prezident Łatwijskaj respubliki byŭ na adkryćci T-wa polska-łatwijskaha zbližeńnia. Polski ūrad iznoŭ stała imkniecca da nawiazańnia dobrych adnosin z Łatwijaj, kab hetakim čynam akrużyć źnienuwidžanuju Litwu i kab paddziaŭać polskija ūplywy na kolišnich „Inflantach polskich“ h. zn. u Letgalii... Łatyšy przymajuć polskuju ruku, praciahnutuju praz Wilenski karydor da „Inflantaŭ polskich“ i paciskajuć jaje z wialikim zdawaleńniem, zabywajućysia, što susiedam bliżejšym dla ich jość nie palaki, a pahardžanyja biełarusy, z katorymi zaŭsiady prydziecca żyć u susiedztwie. Uważajem, što henaja palityka niekatorych łatwijskich kruhoŭ jość blizarukaja i moža być niekarysnaj dla ich nia tolki niekali, ale i ciapier.

A što-ž robić našy biełarusy ū Łatwii? Kab užo być sprawiadliwym, treba adkazać, što susim mała, abo nawat i ničoha. Treba adznačyć toj sumny fakt, što ū niewialikaj horstki biełaruskaj intelihiencyi nia ma styčnaści z narodom, nia ma nijakaj dziejnej biełaruskaj arhanizacyi, katoraja-b uziata na słabie trud iści ū masy, uświedamlać ich i przyhataŭlać da dziaŭžaŭnaha żyćcia. Adziny pasol biełaruski hram. Pihuleŭ-

chalisia, bolš słuchali, čymś sami hawaryli — i raźjehalisia. Ciapier pytańnie, na što ładziacca takija źjezdy? Ci tolki dzieła pierahladu biurokratycznaha aparatu samaŭradu? Jaki heta aparat, kožnamu, chto ūmieje hledzieć na sprawy krytyčna, dobra wiedamy. Heta byli źjezdy, jakija adbiwali żyćcio nie našaj wioski, ale „samaŭradawych“ i administracyjnych polskich kruhoŭ na našych ziemiach.

P. J.

Z życia amerykańskich biełarusaŭ.

(Ad našaha dapišcyka).

U niadzielu, 8 śnieжня 1929 hodu ū Šy-kaho, Illynoj, adbyŭsia hadawy schod Biełaruskaha Nacyjanalnaha Sajuzu.

Na hetym schodzie ū pieršuju čarhu prawiedzieny byli wybary nowaha ūradu B. N. S. na 1930-ty hod. Staršynioju B. N. S. abran— Jazep Waronka, skarbniak Makar Abłažej, pi-saram Ihnat Łabač; u rewizyjuju kamisyju ūwajšli: Janka Čarapuk, Paŭluk Čopka i Walenty Trafimowič.

Dziela taho, što ū B. N. S. ū apošni čas pačali ūstupać tyja biełarusy, jakija užo stali amerykanskimi hramadzanami, na hetym schodzie pastanoŭlena źmianić i nazowu B. N. S. Nowaja nazowa hetaj — asiarodkawaj i kirujučaj biełaruskaj sprawaj u Amerycy—arhanizacyi budzie: Biełaruska-Amerykanski Nacyjanalny Sajuz, pa anhielsku: Whiterussian-American National Association. Adpawiednaje dapaŭnieńnie ū statucie B.-A.N.S. daduć prawa biełarusam (jak hramadzanam Zlučanych Štataŭ, tak i emihrantam) wiaści nia tolki biełaruskiju, ale i amerykanskiju palityku, heta znača być bliżej da amerykanskaha hramadzkaha żyćcia. Jak wiedama, heta apošniaje značna pamahło ū svoj čas našym susiedziom: palakom, lićwinom, čechem i inšym u ich baračbie za niezaležnaść...

ski nia moža ūsludy paśpieć, dyj i jon, jak siab ra łatwijskaj sac.-demakratyčaj partyi, nia moža wystupić ad imia biełaruskich arhanizacyjaŭ, a wystupaje ad łatwijskaj palityčaj partyi, pramaŭlajućy pabiełarusku da biełarusaŭ. Druhija-ž biełaruskija dziejaćy nawat hetaha nia robić i „kratajucca na miascoch“ zdabytych z łaski łatwijskaha ūradu.

A tymčasam sprawa wymahaje pracy. Spis nie za harami. Treba arhanizawacca, iści ū narod, uświedamlać jaho, padhataŭlać da stojkaha zmahańnia z ūplywami palakoŭ i rasiejcaŭ, katoryja (asabliwa apošniaja pašla źjezdu ū Režycy 27.XII min. h.) b vrucca da wynaradaŭliwańnia prawas-jaŭnych biełarusaŭ nie nažarty, što palaki z biełarusami—katalikami užo robić daŭno. Treba pomnić, što i rawańnie Biełaruskaha addzielu pry ministerst-e aświety ū Łatwii zahrožana, što jaho mohuć skasawać, kali nie zapišacca biełarusami 2 proc. usiaho žycharstwa Łatwii, (ciapier biełarusaŭ naličywajuć 2,8 proc.), a kali skasujuć, dyk hałoŭnaja wina za heta spadzie na tych biełaruskich dziejaćoŭ u Łatwii, katoryja swajej pracaj mahli hetamu pieraškodzić, ale nie pieraškodzili.

126017

Dalej, — dzieła tego, što ū apošni čas u Amerycy — rasiejskija manarchistyja (štomie-siačnik „Maskwa“ — ū Šykaho), kamunistyja (tydniowik „Nowyj Mir“ — ū Nju-Jorku) i anar-chistyja (časopiś „Rasswiet“ — u Šykaho) pad-niali zaŭziaty pachod proci biełaruskaje adra-dženčaje sprawy naahuł, — schod B.-A.N.S. pas-tanawiu pryńać usie mahčymyja kroki, kab časapiś B.-A.N.S. — „Biełaruskaja Trybuna“ mahła wychodzić bolš rehularna, a tak sama — pakłapacicca, kab wypisać z Eŭropy formy (ma-trycy) biełaruskich literaŭ dzieła nabiralnych mašynaŭ. Praz niedastaću hetych formaŭ — tu-taka, ū Šykaho, niełha ničoha drukawać u bie-laruskaj mowie (usie raniejšyja sproby ū hetym kirunku mieli wypadkowy charakter). Čarhowy numer („kaladny“) „Biełaruskaje Trybuny“ užo addany ū druk.

Dziela dapamohi biełaruskaj sprawie ū Za-chodniaj Biełarusi — pastanoŭlena zrabieć u bli-žejšy čas wialikaje dabračynnaje ihryšča, kab sabrać hrošy na dapamohu palityčnym wiaźniam u Polšcy i sirotam u biełaruskich školach i pry-tułkach. Ihryšča heta adbudziecca 16 lutaha 1930 hodu ū adnej z najbolšych — siarod bie-laruskaha rassialeńnia ū Šykaho — zalaŭ — Š on-hofen“, dzie užo nia raz adbywalisia najwialik-šyja biełaruskija koncerty i bali.

Praŭnym daradčykam B.-A.N.S. abrawy wiadomy ū Šykaho adwokat — Bahdan Pelecho-wič. Z druhich wiestak, datyčacych žyćcia bie-larusaŭ u Amerycy, treba adznačyć: 1) pieraha-wory z biełarusami hałoŭnaha ŭradu Usiašwiet-naje Wystaŭki ū Šykaho (ū 1933 hadu) — rych-tujemaje ū čeść 100-lećcia najwialikšaha (pa abšaru) miesta ū šwiecie; amerykancy zažadali, kab byŭ utworany specyjalny Biełaruskij Wysta-wačny Kamitet; 2) utwareńnie pry Šykahoŭskaj Publičnaj Knižni — biełaruskaje sekcyi: pieršaja partyja biełaruskich knih z Mienku užo pryjšła na adres: Chicago Public Library (Whiterussian Section). Dyrektor Knižni ū hutarcy z wašym dapisčykam zažadaŭ, kab tyja, chto dbaje ab biełaruskaj sekcyi Ch. P. L. nadsyłali bolš his-taryčnych, krajaznaŭčych, narodaznaŭčych, naa-huł — nawukowych knihaŭ i prozy, jakija bolš čytajuca; wieršy, asabliwa maleniečkija „karlu-kowyja“ wydańni, — z mnohich pryčynaŭ nia majuć chodu.

Ale ab hetych i inšych sprawach — napi-šu druhim razam.

Adres Biełarуска-Америкanskaha Nacyja-nalnaha Sajuzu astajecca toj samy:

Whiterussian National Ass'n.

P. O. Box 1241.

Chicago, Illinois. U. S. A.

Na hety adres i treba kirawać usiu poštu.

12 śnieżnia 1929 hodu

Chicago, Illinois

Anton S-k.

Z hazet.

U abaronie Łuckiewiča.

„Kurjer Wileński“ u Nr. 4 siol. h. pad za-hałoŭkam „Nowe przemiany w ruchu biało-ruskim“ wystupajućy ū abaronie Łuckiewičawaj „raboty“, padaje šmat čaho cikasawa.

Z hetaha artykułu dawiedywjemsia, što Janka Stankiewič usioż-tyki należa da Łuckiewi-čaŭskaj cheury, što pryšla na žmieniu Alaksiu-kom, Paŭlukiewičam, Wałejšam i stwaryła defen-zyŭnaha charakteru hazetu „Наперад“. Choć, praŭda, heta reč zrazumiela. Janka Stankiewič zaŭsiody byŭ papichačom Łuckiewiča, ale jak-ža z „radikalizmem“, jakim przykrywaie nowuju afe-ru Łuckiewič? Praŭda, sam Łuckiewič dyk nie-kali choć „u štaninu byŭ ranieny“, a Janka Stan-kiewič wiadamy tolki z swajho dzikoha šawiniz-mu. Dyk jak? Anijak, widać tak treba. Načals-twa wiedaje, što robić.

Dalej, z taho-ż „Kur. Wil.“ dawiedywjem-sia, što Łuckiewiča ciahnie nawat da P.P.S. (Polska Partyja Socjalistyčna), što jaho, Łuc-kiewiča hrupa, choć nikoha za saboj nia maje, tolki maleńkiju hrupku intelihiencyi, usio-ż jość „cennym układam da sużyćcia polska-biełaruskaha“ i ŭreście, što „Наперад“ nie daje ni-jakich padstaŭ uwažać hrupu Łuckiewiča za „antypolskuju, ci za antydziaržaŭnuju“.

Ab usim hetym dobra wiedać. Hetak piša „Kurjer Wileński“, jaki „trocha“ lepš za nas wiedaje ab Łuckiewiču i Janku Stankiewiču.

U kancy musim skazać, što hetaksama pi-sali polskija hazety ab usich byŭšych polono-filska-defenzyŭnych pačynańniach.

Da wiedama padpišczykaŭ i čytačou „B.-Krynicy“.

1. Wydawańnie „B. Krynicy“ ciapier wiel-mi doraha kaštuje. Nabor, papiera, druk i ple-rasyłka patrabuje šmat hrošaj. Hetyja hrošy žbi-rajucca z achwiar na hazetu i z płaty za jaje. Tymčasam nia usie našy čytačy rupiacca aku-ratna prysyłać naležnyja hrošy za hazetu, šmat chto hetym kryūdźić našu hazetu.

2. Heta nie tasujecca da našych supracou-nikaŭ i karaspendentaŭ, jakija prysyłać u našu redakcyju staćci, karespandencyi i roznyja wiest-ki — my im hazetu pasyłali i budziem pasyłać, jak aplatu za ich pracu, nia wymahajućy ad ich nijakaj płaty. Uwažajem, što im naležycca ad nas udziačnaść.

3. Chto nia moža ciapier prysłać hrošaj, ale lubić našu hazetu i chacieŭby jaje atrymli-wać, niachaj piša ū redakcyju piśmo. Redakcy-ja takija piśmy zaŭsiady biare pad uwahu i pa-wodle mahčymaści starajecca spoŭnić prośbu.

Dyk hramadzianie, adhukniciesia na našu prośbu, chto z hrašyma, chto z karespandency-jaj, chto z piśmom!

Hrošy, piśmy, karespandencyi prysyłajcie na adres: Wilno, ul. Ludwisarska 1—19 „B. Kry-nica“.

Z biełaruskaha žyćcia.

PAD POLŠCAJ.

Zaniatki ū Wil. Bieł. Himnazii pašla świaćochnaha kaladnaha pierarywu, pačalisia ad 10 h. m.

Nabaženstwy dla biełarusaŭ-katalikoŭ u kaściele św. Mikałaja. Pašla karotkaha pierarywu, nabaženstwy dla biełarusaŭ-katalikoŭ z kazańniami pabiełarusku pačalisia ū niadzielu 12 h. m. i bu-duć adbywacca, jak zaŭsiody byli, a hadzinie 10 ranicy koźnaj niadzieli i świata.

Kanflskata „Сьвітання“. Pa zahadu Wil. Haradzkoħa Starasty skanflskawany Nr. 1 biełaruskaj časopisi „Сьвітання“.

Z RADAWAJ BIEŁARUSI.

Za pabožnaść na Safoŭki! U Barysaŭ-skim pawiecie, kala wloski Rapotnički, komunis-tyčnyja ŭłady wykryli tajnuju maleniečkuju car-koŭku, ukrytuju ū starych wajennych akopach, astaŭšychsia pa wajnie.

Kali ahienty komunistyčnej ŭłady źjawiliša ū tuju carkoŭku, tam adbywałasia nabaženstwa, jakoje adpraŭlaŭ świaščeńnik. Carkoŭka była na-poŭniiena narodam. Komunistyčnyja ahienty, pra-wieryuśy dakumanty, arystawali 45 asob razam z świaščeńnikom i ūsich sasłali na Saławieckija astrawy ū ssylku. Carkoŭku apiacatali.

Śpiaśać komunizawać sialan. Ŭłady S.S.R.R. šparka prawodziac kolektywizacyju sia-lanskich haspadarak u rajonach.

Dahetul zkolektywizawali niekatoryja rajony užo całkom, Klimawicki ū 90 proc., rešta kala 60 proc.

„Звязда“ z 26 śnieżnia minułaha hodu žalicca, što sialanie nia choćuć zdawać u kaħa-sy żywioły, ale pierad prymusowym swaim ustup-leńniem starajuca jaje pradać razam z druhim inwentaram.

U Babrujščynie zabaranili zbywać żywiołu idućym u kaħasy, sialanie tam pačali rezać doj-nych karoŭ na miasa.

U nowazasnawanyja kaħasy budzie prysła-na 600 rabočych z roznych fabryk, pierawažna z hłybi Rasiei (z Niźniaha-Noŭharadu i dr. ha-radoŭ). Rabočyja hetyja majuć zaniać kiraŭničy-ja stanowišczy ū nowych kaħasach. Widać, biełar-usam nie dawierajuć.

U dadatku, „dobraz“ musić hetyja fabryč-nyja rabočyja buduć kirawać ziemlarobskimi kaħ-hasami!

BIELARUSY U FRANCYI.

Pačatak biełaruskaj arhanizacyi ū Bol-liviller. U Francyju, jak wiedama, mnoha wye-mihrawala biełarusaŭ, šukajućy pracy, z pryčyny ciažkoha ekanamičnaha pałažeńnia ū kraju. Naš karespandent-emihrant pawiedamlaje nas, što ū Bollviller znachodziacca niamala biełarusaŭ emi-hrantaŭ z Zachodniaj Biełarusi: Wileńšczyŭ i Na-wahradčyny. Emihranty biełarusy ū Bollviller prystupajuć da sarhanizawańnia biełaruskaj emi-hrantskaj arhanizacyi, jakaja maje nawiazać su-wiaź z biełaruskimi nacyjanalnymi arhanizacyja

Dr. St. Hrynkievič.

Nieabchodnaść uzhada-wańnia narodu.

(Praciah, hl. „B. K.“ Nr. 38 za 1929 h.)

Narod — arhanizm żywy. Jahonyja dačas-nyja mety, imknieńnie da ździejśnieńnia ich, spo-sab wonkawaje i ūnutranaje reakcyi, dumki štodziennyja — zusim nie adnolkawy ū praciahu historyčnych padziejaŭ. Žyćcio samo — heta byccam raka, jakaja biazupynna ciače. Narody ū žyćci, u historyi — heta paasobnyja twory, ja-kija majuć swaje peryjady dohistaryčnyja, paru embryjalnaha rozwoju, potom dziciačyja hady, paru junactwa, mament dašpiawańnia, pašla ja-koha prychođzić dzień, kali narod — adzinka świadoma addaje zdabytyja sobskim paznańniem, na sobskim šlachu, bahaćci ū skarbnicu suświet-naje kultury. Abmien cennaściami kulturnymi byŭ zaŭsiody, uwa ūsich peryjadach rozwoju žyćcia narodnaha. U apošnim bahaćcie swajo addajecca na karystańnie druhim świadoma, cha-cia i heta nie biaz sobskaje karyści biazumoŭna.

Niama niwodnaje pary ū rozwoju, kali-b nia treba byŭ ūzhadoŭwać narodu. Ci heta mahčyma?

Narod heta hramada ludziej i jašče „nie-šta“. I henaje niešta — heta nia tolki mowa, supolnaja terytoryja, relihija, heta nia tolki asab-liwaści wonkawaja ci psycholohičnyja. Henaje „niešta“ — heta duša narodu, rozum jahony,

wola świadomaja i niaświadomaja. I woś, dzia-kujućy hetamu niewahowamu (imponderabili) „niešta“, narod żywie, raźniwajecc, praz hetaje „niešta“, jon źjaŭlajecca duchowaju sucelnaściu. Uzhadawać, padniać na wyjšuju maralnuju stupień mahčyma tolki sucelnaść duchowuju, bo adzinka z sucelnaściu duchowaj zaŭsiody, chut-čej ci paźniej, moža ūstać świadoma i jści sa-mastojna wybranyj šlacham. I narod biazumoŭ-na ū adnym z peryjadaŭ pačynaje świadoma ūzhadoŭwać u sabie narod. I niama supiareč-naści ū tym, kali kažu, što narod uzhadowaje narod, bo nia tolki z nacyjanalnaści, jon wyras-taje na narod praz świadomaje dziejańnie, jak z čarwiačka matyl. Hłaŭma na paadzinočnaha čaławieka. Čaławiek — adzinka ūzhadoŭwaje ū sabie čaławieka zaŭsiody, a pakul apošni raz nia dychnie, zusim nie zaležna ad roŭnia inte-lektualnaha i maralnaha. A ci byŭ čaławiek ča-ławiekom, kali świadoma nie pracawaŭ nad sa-boju?

Nia my wybrali paru, jak adzinki, kab na-radzicca; niezaležna ad nas lučyli my na ūłońnie hetkaje, nia jnakšaje rasy, kultury, narodu. Ad-nolkawa z hetym jak choćki — nia choćki ży-wiem my ū chryścijanstwie i kultury, jakaja z ja-ho pačalasia, usmoktawajem ad pačatku usie pre-jawy jejnyja, adnačasna ūłońnie našaje najbli-žejšaje minuŭšczyŭ abchapiwaje nas stulna, kab pakinuć na zaŭsiody swaju piačać. I nachyli,

imknieńni, abyčaj, asabliwaści, dobryja i błaħija našych pradziadaŭ — heta padwalina užo hato-waja, na jakoj zakładywajem my zrub sobskaha žyćcia. Stulnaja zlučnaść wiaža adzinku z su-celnaściu — narodam. Z henaje stulnaści wy-wodzim pajmo samastojnaje psychiki narodnaje. Z samastojnaści psychiki, chutčej ci paźniej, šlach idzie da świadomaści swaje apryčanaści.

Adnača nie dawoli jašče samoha faktu pa-syŭnaha pryznańnia apryčanaści dy nat' świadomaści. I świadomaść bywaje pasyŭnaja. Wielmi šmat značyć u žyćci adzinki pryznańnie takoha ci jnakšaha faktu, jakija chawajuć u sabie žara-ło wialikich počawaŭ. Świadomaść nacyjanalna-ja — heta adzin z hetakich faktaŭ. Nia ūsim da-woli samoho pryznańnia. Tolki ū nialikich adzi-nak, u adnym pakaleńni, u danym mamencie świadomaść chawaje ū sabie adnačasna i metu apošniuju i sposaby da ździejśnieńnia jaje; dla ich świadomaść — heta krynica ūsaje dziejań-sci. Heta wialikija wołaty, jakija ū niawiedamy ni-komu sposab, wielmi časta i im samym, praj-šli praz usie stupień ūzhadawańnia nacyjanalna-ha. Henyja adzinki wiaduć narod, biaz ich nat' možna kazać, što niama narodu.

Pobač z adzinkami staje masy. Kali jany samyja paznali świadoma swaju apryčonaść, ci słowy adzinak byli tym šturškom, jaki kranuŭ ciaciwu ichnaha narodnaha pačućcia, a strała aź zaświstała daloka ū pawietry... dyk kažu, što

mi ū kraju i arhanizawać biełaruskich emihrańtaŭ u wakolicach Bollviller. Inicyjatory hetaj arhanizacyi wypisywajuc „B. Krynicu“ biełaruskija kniżki z kraju i ładziać amatarski biełaruski teatr.

Jak bačym, našy emihranty ū Francyi razumiejuć, što treba biełarusam arhanizawacca i na čużynie.

Z Litoŭskaha žyćcia.

Z NIEZALEŻNAJ LITWY.

Żjezd ahulnalitoŭskaha sajuzu abarony matak i dziaciej. 4-ha studnia slol. h. i ū dniach nastupnych adbyŭsia ū Koŭnie ahulnalitoŭski žjezd sajuzu abarony matkaŭ i dziaciej.

Staršynioju žjezdu byŭ dr. Grinius, byŭšy Prezydent Litwy. Prysutnych było 80 delehataŭ z Koŭny i z prawincyj, a tak-ža niamala haściej. Narady žjezdu atkryła żonka staršyni ministraŭ pani Tubelisicha, a tak-ža zrabila dakład ab dziejności miżnarodnaha i litoŭskaha sajuzu abarony matak i dziaciej. Žjezd atrymaŭ šmat prywitalnych telehramaŭ z usiaho świetu.

Abjadnańnie litoŭskich chryścijanskich časopisiaŭ. Jak dawiedywajemsia z litoŭskich hazet, u Koŭnie siarod wydaŭcoŭ litoŭskich chryścijanskich časopisiaŭ paŭstała dumka wydawiectwy hetych časopisiaŭ abjadnać u wadno. Dumka heta mnohim wydaŭcom padabalaŭsia. Užo pačalisia miż imi pierahawory. Pradusim dumajuć załażyć supolnaje biura administracyi i ekspedycyi. Užo heta dość niamala aščadnaści.

Z LITWY PAD POLŠČAJ.

Światkawańnie 500-lećcia śmierci Witaŭta. 500-lećcie śmierci Wial. Kn. Litoŭskaha Witaŭta, jakoje prypadae ū sioletnim hodzie, Litoŭcy ū Wilni i ū Wileńšczyńie rychtujucca należna adświatkawać. Urad T-wa Św. Kazimira wydaŭ adozwu da swaich arhanizacyjaŭ, u jakoj prypaminaje wialikija zasługi Witaŭta dla narodu, horača zaklikaje ich da światkawańnia hetaj narodnaj uračystaści, ładziaćy adpawiednyja akademii, schody, lekcyi, chory i t. p.

Čytałnia T-wa św. Kazimira. Urad T-wa św. Kazimira niadaŭna adčyniŭ publičnuju čytałniu. Jak dawiedywajemsia, čytałnia raźwiwacca duża pamysna. Prychodzjać nowyja ludzi, a tak-ža časta prybywajuc u čytałniu nowyja knihi. Čytałnia mieścicca ū Wilni na Wialikaj wulicy Nr. 12 — 1.

Z Polščy.

Pasiedźańnie Sojmu, pašla utwareńnia nowaha uradu, pačalosia 10 h. m. z prahramaj: pieršaje čytańnie mnohich projektaŭ rasparadžeńniaŭ ab datatkowych kredytach na sioletni budżetny hod i razhlad mnohich inšych prapazycyjau.

U časie pierarywu sojmawych pasiedźańniaŭ pracawali sojmawyja komisii: — budżetnaja i dzieła rassledawańnia awantury zdaryŭšaŭsia

dnia 31 kastryčnika min. h. u časie adkryćcia pasiedźańnia Sojmu. Na čarhowych pasiedźańniach Sojmu wyniki pracy hetych sojmawych komisijaŭ buduć pradstaŭлены na plenum Sojmu.

Zabastoŭka ū Łodzi, jakaja trywaje užo dwa tydni, pašyrajacca. Zabastoŭka pačalasia z pryčyny admowy pramysłoŭcaŭ padwyšć robotnikam płatu. Śpiarša zabastawała 1500 robotnikaŭ, a ciapier bastuje 6000 robotnikaŭ.

50 miestas pahrażaje bankroctwa. Waršaŭskaja hazeta „Kurjer Czerwony“ piša, što kala 50 polskich miestas (haradoŭ) znachodzicca prad bankroctwam. U nieskalkich wypadkach na miestasuwu majemaść nałożany aryšt. U adnym mieście zachodniaj Polščy pracauniki užo ū praciehu nieskalkich miesiacaŭ nie atrymliwajuc pensii.

Waršaŭskija nataryjušy prosiać na pomać palicyju dzieła ŭtrymańnia ū ichnich kantorach paradku. Swaje prošby nataryjusy matywujuc tym, što wialiki lik zaprastestawanych wekselaŭ wyklikaje wialiki napłyŭ ludziŭ u ichnyja biury, zapaŭniajućy pamieščańni biuraŭ, kalidory, a nawet i prachody ū bramach. Siarod klientauŭ uzdymajucca łajanki za kalejku, jakija dachodzjać časta da bojki.

Jak widać, dyk u Waršawie šmat ludziŭ żywie ū kredyt.

Zdorawa wypili. Polskija hazety ciešacca, što dzień 27 śnieźnia 1929 h. prynios polskamu skarbu 7 milionaŭ zł. z harełačnaha manapolu. Nad hetakaj prajawaj treba sumawać, a nia ciešycca.

1200 robotnikaŭ astalisia biaz pracy, bo 14 biełastockich sukonnnych fabryk spynili rabotu z pryčyny haspadarčaha kryzysu.

Na Šlonsku lik biezrobotnych pabolšaŭ ad 19 da 25 śnieźnia min. h. na 2791 i naličywjacca ciapier 15805 asob biezrobotnych.

Biezrobotnych u Polščy za apošni tydzień śnieźnia min. h. naličyli 186.427. Lik heny ū paraŭnańni z papiarednim padličeńniem pawialičyŭsia na 12.733.

Z zahranicy.

Jašče ūsio zalečywajuc wajennyja rany. U hetym miesiacy ū Hazie (Halandyja) pačalasia konferencyja wialikich dziaŭstwaŭ, prymajućych učasć ū sušwietnaj wajnie — pieramožcaŭ z pieramožanaj Niamieččynaj. Takaja-ž konferencyja adbylasia taksama ū Hazie, miesiacaŭ 5 tamu. Jak na pieršaj konferencyi, tak i ciapier, abhawarywajucca sprawy wajennych daŭhoŭ.

Indyja damahajacca niezależnaści. Nadowiaćy adbyŭsia ū Indyi ūsieindyjski nacyjanalny kanhres. Na hetym kanhresie pastanoŭlena ū dzień 25 h. m., pa ūsiej Indyi naładzić mnohaludnyja demonstracyi z damahańniem poŭnaj niezależnaści Indyi.

Anhielskija palityčnyja kruhi hetaj prajawau indyjskaha nacyjanalnaha ruchu duża mocna zaniepakowilisia.

Londanskija hazety pryznajuc, što pałažeń-

nie ū Indyi mocna pahrażaje Anhlili. Hazeta „Observer“ nazywaje pawadyra indyjskaha nacyjanalnaha ruchu — Handi „azijackim Leninam“ i zajaŭlaje, što małaja jość nadzieja, kab Handi stanuŭ na ślach prymireńnia z Anhlilaj.

Pry hetym nie ad rečy budzie skazać i toje, što Handi ad swajho narodu, za jahonuju narodnickuju pracu, atrymaŭ tytuł „machatma“, jaki indyjcy nadajuc najwialikšym ludziŭ swajej sprawy. U wačoch indyjcaŭ „machatma“ žjaŭlajacca skarej światym čymś palityčnym dziejačom. Dyk i ničoha dziŭnaha, što anhielskija palityčnyja kruhi žwiartajuc wialikuju ŭwahu na pawadyra indyjskaha nacyjanalnaha ruchu Handi, jaki staŭsia ideałam usiaho indyjskaha narodu, a ideałam Handi jość poŭnaja niezależnaść Indyi.

U S.S.R.R. Balšawiki ū apošniaja časy prystupili da zawodźańnia kamuny na ūsłim abšary S.S. R.R. Najhorš balšawikam spraŭlacca z sialanstwam, jakoje ū kamunu — kałhasy i saŭhasy prychozicca zahaniać siłaj.

Žudaśna wyhladaje hety pierahon sialan z ūlasnych haspadarak na haspadarku kamunistyčnuju — kałhasnuju abo saŭhasnuju. Ad sialan zabirajuc uwieś dabytak, pierawodzjać u adno miejsca, a siemji, kab prywučyc da žyćcia ū kamunie, pamiaščajuć u adnym, specyjalna pryhatawanym baraku. Dzieciej ad bačkoŭ, pakulšto nie adlučajuc, ale kažuć, što prydzie čas, kali ūsiech dzieciej addzielać ad bačkoŭ u asobnyja „hadałanyja“ jašli. Sialanie, nie pierahnanyja ū kamunu, bačacy, što pierahaniajućy ū kamunu zabirajuc uwieś żywy inwentar u kałhasy razam z siemjami — režuć nawet dojnnych karoŭ na miasa, nia bačacy nijakaha ratunku ad kamuny, chočacy samym skarystać z swajej majemaści. Balšawiki pačali hrazić niepryniaćciem u kałhasy biez karoŭ, reč zrazumiełaja, zabrauŭszy ziamlu ū kamunu.

Pałažeńnie stwarajacca biazwychadnaje. Zdarajucca wypadki, što balšawiki, zabrauŭszy ziamlu i żywiołu ū kamunu, u kałhas niekatorych nia prymajuc, a heta tych, jakija atrymali ū balšewii sawiecki tytuł „kułaka“. A „kułak“ — heta toj haspadar, jaki, haspadaracy na swaim kawałku ziamli, mieŭ swajho chleba ad nowaha da nowaha.

Užo balšawikom spatrebilisia i carkoŭnyja zwany, jakija pastanoŭlena pazdymać z zwanicaŭ i pierapławić na patreby sawieckaje dziaŭstawy. Komunisty matywujuc swaju hetu pastanowu tym, što zwoniaćy ū cerkwach pieraskadžajuc robotnikom spać, a kamunistyčnym pracaunikom pracawać u biurach. Reč zrazumiełaja, što carkoŭnyja zwany balšawickim zaprawilam žjaŭlajucca łakomym kusočkam, bo užo abličyli, što z hetaj rekwiwicy carkoŭnych zwanoŭ buduć mieć jakich 30.000.000 rub. dachodu. A hrošy im patrebnyja, pieraważna, na ahlitacyju zahranicaj.

Umiejuc balšawiki rabić swaje intaresy i na inhiermanlandcach, jakich wysylajuc z Karelii ū hlyb archanhielskich lasoŭ na sylvku byccam tolki za toje, što jany praciwacca dabrawolna jsci ū kamunu — kołchozy, a tymčasam, jak wyjaśniajacca sprawa, dyk nia tak jość i hetaja sylvka niaščasnych inhiermanlandcaŭ u archanhielskija lasy padyktawana balšawickim zaprawilam ichniaj ekanamičnaja palitykaj.

Los karelskich sialan byŭ wyrašany jašče ūpierad, pakul balšawiki prystupili da pierahonu sialan u kamunu. Wyjaśnilasja, što balšawickija ūłady nia zmohuc wykanać najomnym trudom wialikaj dastawy ū Anhliju lasnoha materjału, jaki jany zhadzilisia dastawić za wielmi małuju canu. Balšawiki postanawili wysłać u tyja lasy inhiermanlandcaŭ na sylvku, byccam, jak praciu-nikaŭ sawieckaha stroju i wykarystać ich u hetaj eksploatacyi lesu biazpłatna, jak sasłanych prastupnikaŭ. Užo „zmahary z niawolnictwam“ wysłali ū archanhielskija puščy 20 tysiać karelskich sialan, jakich zrabili niawolnikami balšawickaha kapitału, ale, jak dawiedywajacca zahranicnaja presa, balšawicki ūrad hetym likam niawolnikaŭ na eksploatacyju lesu dla Anhlili nie ahraničywjacca i starajacca dawiaści ličbu niawolnikaŭ u archanhielskich lasoch da 100 tysiać asob.

niezależna ad pryčyny, jakaja skałychnuła masu z drymoty, treba joj uzhadawać jejnuju świademaść, treba hadawać narod u narodzie.

* * *

I nia budziem dziwicca, kali šmat chto z žaŭnieraŭ našych nia strywaje nacisku „wora-haŭ“ wonkawych i wonutrynych. Nia budziem dziwicca, kažu, adnača škadawać zaŭsiody budziem wielmi. Heta žaŭniery ščyryja, tolki nia zmohuc, nia ūmiejuć zmahacca pry našych umowach. Umowy wielmi ciazkija. Niamahularnych armijaŭ, niamahataha skarbu, dzie možna-b było pasilkawacca strawaju dla fizyčnych sił.

Ludzi, jakija adchililisia, pačali dumać krychu jnakšymi katehoryjami, bačyli ūmowy życiowyja ū druhich lepšyja, umowy žyćcia lahčejšaha, pryhažejšaha, nia strywali ū zmahańni pry nas. U nas praca adkaznaja pry mała ci niamahulna wiadomych i pryznanych wołataŭ, prožwiščau, aŭtarytetaŭ, na jakich padčas možna było-b spynicca. Ideja, zlučanaja z prožwiščam, masam prydaajacca bolš żywoju. Mahčyma, što žyćcio ū budučynie pakinie nam prožwiščy.

Kali niamahulna pryznanych pawadyroŭ, dyk zmahańnie šmat ciaziejšaje. Wielmi ciazkaja taja dyscyplina, katoraja nia maje za sabaju afi-

cyjalnaha aŭtarytetu. Kożnaja demokratyčnaja ūstanowa, demokratyčny ład — wymahajac ad chaŭruśnikaŭ bolšaje świademaści, bolšaha rozumu, bolšaha zrazumieńnia, čymsia ład taki, dzie jość zahad nakiniety, dzie adzinka abo spaŭniaje abo nie, a sama daničoha nia imkniecca. Dzieła taho da ładu demokratyčnaha treba peŭnaje padhatoŭki, jak da ładu, jaki apirajacca na raŭnie nie adzinki, a na rozumie i woli narodu. Nia treba dakazwać, što taki ład bole trywalki čym toj, jaki apirajacca na aŭtarytecie, bo aŭtarytet minaje, a narod astajacca. Dyk da demokratyčnaha ładu pawinna być nakirowana ūzhadawańnie narodu, narod, jaki nia maje ahulna pryznanych aŭtarytetaŭ, musić užo sam pa swajej natury idzie da demokratyčnaha ładu.

Da našaha zmahańnia za narod nam treba supracounictwa masaŭ, nia tolki kab jany zjawili ab swajoj świadomaści, ale kab dziejna prajawili jaje. Tolki tady, kali narod spačatku ū swaich adzinkach budzie ūzhadoŭwany biazupynna, a potom budzie samaŭzhadoŭwacca, što raz mienš budzie „biazwiernych“, tych, što sumlawajucca i raščiaruśwajucca ū zmahańni, abo iduc na službu da čużyncaŭ.

Kaniec.

U Nr. 1 1930 h. „Bieł. Krynicy“ u častcy numaroŭ u addziela „Z hazet“ (Wodhuki 400-lećcia Litoŭskaha Statutu) u 11-ym radku žwierchu praz niedahlad karektara nadrukawana: twor biełaruski, a treba — twor wyklučna biełaruski.

Pismo ů Redakcyju.

Da wiedama Bielaruskaha Hramadźianstwa.

Z pryčyny „Korespondencyi z Prahi“, napi-sanaj hramadźianinam „Zubrowiçam“ i nadruko-wanaj u bielaruskaj časopisi „Наперад“ № 2, u jakoj pamjż inšym znachodzimo skaz „Zadań-niem bielaruskaha hramadźianstwa zaraz jość.. pryńaćcie aktyŭnaha ŭdziełu u rasšyreńni stwora-naha ŭžo bielaruskaha archiwu“... my, niżej padpi-senija, wy konywajučy zahad ahulnaha schodu „Bielaruskaj Rady ů Prazie z dnia 30.XII.1929 h., majemo čeść zaklikaci bielaruskaje Hramadźianst-wa pakułšto, da času kančatkawaha wyšwiatleńnia praŭnaha stanu bielaruskaha archiwu ů Prazie, stry-macca z pasylańniem archiŭnych materjałaŭ. Kan-čatkawaje wyšwiatleńnie praŭnaha stanu bielarus-kaha archiwu (padpisańnie abo niepadpisańnie prezydyumam „Bielaruskaje Rady“ umowy z ad-pawiednaju ŭładaju) nastupić u najbliżejšym ča-sie, ab čym zaraz-ža pawiedamim bielaruskaje Hra-madźianstwa. Pradbačacy mahčymaść abhawary-wańnia sprawy bielaruskaha archiwu ů Prazie roznyimi anonimnymi, pseŭdonimnymi i krypto-nimnymi asobami ů bielaruskaj presie, jakija, peŭ-na, buduć hladzieć na sprawu z punktu swaje dumki i ŭražańnia, prosimo Hramadźian dobraje woli kirawacca informacyjami z podpisami niżej padpisanych. Hetyja informacyi buduć wyrażeńniem litery pastanowy ahulnaha schodu „Bielaruskaje Rady“ z dnia 30.XII.1929 h., ad jakaje ni ů wod-nym wypadku ani na krok nia buduć adstuplena.

Bielaruskaja Rada ů Prazie.

M. Wieršynin	Fr. Hryškiewič
Starš. Biel. Rady	w.-staršynia
M. Wituška	I. Štanieŭski
skarbn. i sekret.	kand. siabr.

Praha, 31.XII.1929 h.

„Dzieńniku Wilenskamu“.

Niby T-wa „Praświeta“ załožanaje byŭšymi polonofilami na čale z Paŭlukiewiçam, pierajšo ů ruki Wiarnikoŭskaha. Hety, adžyŭšy swoj wiek staryčok, choča jašče prysłužycca i papaści ů łas-ku swaich panoŭ, jakim tak niadaŭna służyŭ i ad jakich jamu niešta kapała ů kamizelku. I choć adzin adzinusieŭki astaŭsia ů hetaj niby „Praś-wiecie“, maje śmiełaść „wynosić“ roznyja śmiešnyja rezalucyi nia tolki ů sprawach bielaru-skich, ale i ů sprawach polskaj mižnarodnaj palityki, naprykład, kab addać Polšcy ŭsie byŭšy-ja niamieckija kalonii.

Usia wilenskaja polskaja presa, znajučy Wiernikoŭskaha i jaho „Praświetu“ i nia chočučy kampramitawacca, nawat uwahi nie zwaročy-waje na henyja rezolucyi adžyŭšaha swoj wiek sta-ryčka — aproč tolki „Dzieńnika Wilenskaha“. Hetaj endeckaj hazecinie widać wielmi padaba-jucca rezalucyi Wiernikoŭskaha, jon kožnuju hłu-pieŭkuju rezalucyju pamiaščaje, jak hołas niejkah-bielaruskaha T-wa „Praświeta“. Hetym „Dz. Wil. rassiawaje bałamutnyja wiestki i ŭwodzie polskaje hramadźianstwa ů abman. Staraja wy-prabawanaja „Dz. Wil.“ darohal

Endecki „Dz. Wil.“ amal u kožnym nume-ry, infarmujučy swaich čytačoŭ ab bielarusach, starajecca ŭmowić, što bielaruski ruch—heta ra-bota komunistyčnaja.

Dahadžajučy swajej nienawiści da ŭsiaho, što jość bielaruskaje, „Dz. Wil.“ nia tolki piera-kručy-waje wiestki ab bielarusach tak, kab jany byli padobnyja da bałšawizmu, ale nawat ich prydumywaje.

Hadoŭ sa dwa tamu, stalar Turkiewič wy-jechaŭ z Wilni ů Miensk, prosta šukajučy pracy, a „Dz. Wil.“ dawiedaŭsia ab hetym tolki ciapier i pačaŭ hetaj wiestkaj malawać bielarusau na kamunistau.

Užo ab hetym Turkiewiču „Dz. Wil.“ piša aŭ druhi raz. Pieršy raz pišaŭ jon, što „Tur-koŭski“ byŭ redaktaram niejkaj bielaruskaj haze-ty i ŭciok u Miensk, a druhi raz u Nr. 7 (10 I. 30) pierakručy-wajučy Turkiewiča z Turkoŭskaha na „Torkiewiča“ piša, što jon byŭ redaktaram „Biel.-Krynicy“ i ŭciok u Miensk.

Woś-ža zajaŭlajem, što ani Turkoŭski, ani Torkiewič, ani sapraŭdny Turkiewič redaktaram „Biel.-Krynicy“ nikoli nia byŭ, a wiestka „Dz. Wil.“ jość zwyčajnaj čornasociennaj wydumkaj.

D A N A S P I Š U Ć .

JAK U NAS ZAKŁADALI „KOŁO MŁODZIEŻY POLSKIEJ“.

w. Jatra, Nawahradzkaha paw. U našaj wioscy nima nijakaj arhanizacyi, ale bielaruska-ja świedamaść pašyrajecca. Ale jak kaŭa bielaru-skaja prykazka — biada pa biadzie, jak pa ni-taccy idzie, tak i pieraskoda pašyrańniu ů našaj wioscy bielaruskaj świedamaści jdzie, jak pa ni-taccy. A było heta woś tak.

Niejak nia tak daŭno pryjechaŭ u našu wiosku niejki pan instruktar „Kulek Młodzieży Polskiej“ i zahadaŭ sołtysu sklikać schod moła-dzi. Sołtys „prykaz“ spoŭniŭ, zahadywajučy ŭsím maładym sabracca ů szkołu. Škoła ů nas polska-ja. Na schod moładzi pryjšło wielmi mała, a pa-čuŭšy, čym heta pachnie, pauciakali j tyja. In-struktar bačacy, što piwa nie ů pieraliŭki, pa-bieh pa wioscy sam. Chodziačy ad chaty da chaty nahawarywaŭ, što budzie wučyc hadoŭli kurej i jak sadzić bulbu. Sabralisia niekatoryja ů szkołu iznoŭ.

Tady pan instruktar dawaj zapisywać u „kułko“, zapisaŭ i niepaŭnaletnich. Niechapiła adnak da liku i niepaŭnaletnich, dyk zapisaŭ i tych, katoryja ŭciakli, prykladam S. i H. Juš-kiewičaŭ. Takim sposabam „Kułko Młodzieży Polskiej“ źlapili. Nazaŭtra bačym — pa wioscy ŭžo chodźć chłapčuk, jakoha prazwali „sabačka“ i namaŭlaje zapisywacca ů „kułko“. Heta byŭ „prezes“.

Hety „prezes“ tumačyŭ inšym, što jon užo jość staršym nad usimi i jaho pawinny ŭsie słuhać. Reč zrazumiełaja, što hetakaje tuma-čeńnie „prezesa“ — chłapčuka narabiła na ŭsiu wiosku śmiechu i źleplanaje „kułko“ tak i raz-waliłasia nia skleŭšysia.

Darahaja moładź, jak widać, užo patrebn-a ů našaj wioscy arhanizacyja moładzi, ale bielaru-skaja, dyk pastarajemsia wypisać hazetu bielaruskaj moładzi „Шлях Маладзі“ — Wilnia Zawalnaja 6—10, a jana Ciabie nawučyć jak zarhanizawacca.

Pieramožany.

AB PARSIUČKU BIAZ PAŠPARTU I SARO-KAWAJ PALITYČNAJ PRACY.

Traby, Wałožynskaha paw. Niatak daŭno ů nas na rynku palicyjanty załawili ů Al. Hraŭ. z Juraciškaj hminy parsiuka biaz pašpartu (šwia-dectwa pochodzenia) i spisali na Hraŭ. pratakół. Parsiuka taho Hraŭ. pradaŭ za 20 zł., a aštrafa-wali jaho, pawodle taho pratakółu, na 25 złotych.

Byŭšy Subotnicki wojt, a ciapier sanatar z „adzinki“ B.B. — Michał Saroka, razjażdžajučy pa hminach, nadtaŭ chwaliŭ ciapierašnja parad-ki. Chwaliŭ nawat i toje, što zahadywajuć bialić chaty znadworku. Heta — kazaŭ Saroka — jość dokazam ščyraj apieki ŭradu nad našymi wioska-mi. Chacieŭ jon ab hetaj apiecy štości skazać i ů nas na rynku, ale sialanie jamu kryknuli — lepš maŭčy i ničoha nie kaŭy. Jon, što praŭda, i pas-luchaŭ.

A. M.

„B.KRYNICU“ ARCYBISKUP ZABARANIU ČY-TAĆ KATALIKOM, A PRAWAŠŁAŬNYM ZA-BARANIAJE PAŠTAWIK U JAŹNIE

w. Fursy, Dzišnienskaha paw. Ja wypisy-waju „B. Krynicu“ ŭžo daŭno. Za minuly hod atrymaŭ tolki 9 numeroŭ. Ja dobra wiedaju, što ů hetym wi-na nie redakcyi „B. K.“, a pošty, bo mnie paštawik u Jaźnie zajawiŭ, što „Biel. Kry-nicy“ atrymliwać i čytać nia možna, jana zabar-oniena. Kali ja adkazaŭ, što jana zabaroniena katalickim arcybiskupam — katalikom, a ja pra-wasłaŭny, dyk paštawik skazaŭ — usioroŭna nia možna. Należała-b, kab na heta była źwierniena ŭwaha. U J.

AD REDAKCYI. Hetu sprawu skiroŭwajem da Dyrekcyi Pošt i Telehrafau ů Wilni.

KRYCHU AB NAŠYCH HMINNYCH PA-RADKACH.

Juraciški, kala Lidy, Wałožynskaha paw. Našaja hminnaja Rada ani trocha nia rożnicca ad mnohich inšych u našym kraju. Wojt — he-ta poŭnapraŭny haspadar u hminie i maje nad saboj načalnikaŭ tolki ů pawiecie. Rada hmin-naja — heta supracouniki wojta jamu ů pomać.

Dyk woś tak i wiaducca hminnyja sprawy, jak zakamanduje wojt. Rada hminnaja ŭchwali-waje toje, što zaprapanuje wojt, a kali-b i nie ŭchwaliła tak jak zachoča wojt, dyk ŭłada nad-zorčaja skasuje pastanowu Rady i ŭsio ů parad-ku. Słowam, wojt naš užo nawučyŭsia, jak cia-pier służyć, kab usio było ů paradku: heta zna-ča, tak, jak trebiyecca ŭładaj nadzorčaj — sta-

rostaw. Dyk woś ciapier u jaho ŭsio „ũ parad-ku“ i sprawy jduć, jak pa maśle.

Ci treba było, ci nia treba — wypisali wa-hon bulby i wahon aŭsa—ŭsio ů paradku. Wys-łali kaho chacieli ů Paznań na wystaŭku i choć heta kaštawała hminie 147 zł., a ci z hetaha toj, chto jeżdžiŭ, choć krychu skarystaŭ i ci he-tym padzieliŭsia z płatnikami padatkaŭ, jakoje kamu dzieła — usio ů paradku! Naznačyli 2-ch radnych u sanitarnuju komisiju, jakaja składała-sia z 2-ch radnych i palicejskaha, abyŭła heta komisija pa wioskach, śpisała antysanitarnyje pratakoly na niekatorych sialan—i ŭsio ů parad-ku. Prychodziać ad starostwa štrafy-kary, nało-žanyja pawodle tych pratakolaŭ — wojt zyski-waje, abo kaŭa zyskiwać sekwestratu—iznoŭ usio ů paradku!

Załaŭyli „Kasu Stefčyka.“ Ludzi chočuć pazyčyć hrošaj, wiedama biednata, a wojt para-dziacca z „swaimi“, daduć łaskawa kamu „wed-ług orzeczenia“ — dobra, nie daduć—„maŭčok“ i žalicca nima kudy — usio ů paradku. Adna-mu admowiać pazyčku zusim, a druhomu daduć i dobry kapšuk hrošaj, heta ichniaja sprawa — i ŭsio ů paradku.

Dyk woś jakija paradki ů našaj hminie, što „ũsio ů paradku“. Ale hetaje „ũsio ů parad-ku“ nia zusim u paradku, bo sialanie z hetych „paradkaŭ“ čamuści niezdawoleny. M. A.

Z kraju.

Wybary ů miestawuju radu ů Maładeč-nie. Maładečna, jakaja da hetaha času ŭwachod-zila ů skład Maładečanskaj hminy, atrymała dazwoł na asobnuju samaŭradawuju miestawuju (haradzkuju) adzinku. Dzieła hetaha ů skorym ča-sie adbuducca wybary ů m. Maładečnie ů Maładečanskuju miestawuju radu. Pradwybarna-ja kampanija pačynajecca z 21 h. m.

Należała-b, kab i Maładečanskija bielarusy wystawili swoj spisak u miestawuju radu.

Bandyty ů maskach abrabawali 3-ch kupcoŭ na darozie z Hancewič da Lachawič u Nawahradčynie. Bandyty, u nočy, kupcom zastu-pili darohu i pad pahroŭaj śmierci prykazali ła-žycca na ziarnu, što kupcy byli zmušany wyka-nać. Tady bandyty wytrašili kupcom kišení, zab-rali, jakija znajšli hrošy, i niekatoryja tawary na furmancy, jakoj jechali kupcy i ŭciakli ů nawi-edomym kirunku. Apamiataŭšysia kupcy, pajecha-li ů miastečka i zajawili ů palicyju. Palicyja wia-dzie śledztwa. Abrabawanyja kupcy raskazy-wajuć, što bandytaŭ było 4 ch i ŭsie jany byli ů maskach.

Nadzwyczajnaja zimowaja akazija!

Abminajcie pasrednikaŭ i pierakupšczykaŭ, nabywajcie tawary prosta z pieršaj krynicy, — na paławinu taniej, čym u wašych miasco-waściach. Zaaščadźajcie ciaŭka zapracawanyja hrošy, wydawanyja ů wašych wakolicach, dyk atrymajecie ů nas padwojniju kolkaść tawaru. Ce-ły komplekt tolki za 41 zł., jaki nadajecca dla kožnaha domu, a imienna: 3 mtr. waŭnianaha bastonu padw. šyryn. na elehancakaje muŭskoje ŭbrańnie, abo palto damskaje (koler wodle žadań-nia) 3 mtr. markizy — tawar pušny i miakki na pieknuju i ciopłuju sukniu damsk. (jakija chočuć kolery), 1 daskanalnaja trykotawaja, zimowaja ka-šula muŭskaja, abo žanockaja, 2 mtr. barchanu na cioply kaptan muŭski, abo žanocki, 1 para cioplych pančoch žan., 1 chustka tureckaja na haławu z pieknymi kreskami, 1 ručnik wafłowy, 3 nasowyja chustački (nasatki) i adzin duŭa pryhoŭy, šaukowy hałštuk (krawat) świałočny. 1 para cioplych škarpetak muŭskich.

Usio heta razam wysyłam tolki za 41 zł. za zaličkaj paštowaj, pa atry-mańni listowaha zawiedamleńnia. Pła-cicca pry atrymańni z pošty pierasyłki.

U W A H A !

Kuplajučy ničoha nie ryzykuje dzieła taho, što, kali tawar nie padabajecca, prymajem jaho iznoŭ, a hrošy adsyłajem. Tyja, katoryja adrazu prysyłaŭ 3 zł. nia płaciać koštaŭ apakunkowych i aplaty paštowaj.

Zakazy prosimo adresawać:

„Polska Wytwórnia“

Łódź, Nowomiejska 17.

Cennik na ŭsialakija tawary wysyłam biazpłatna

HRAMADZIANIE!

Ad niekatoraha času Bielaruskaja Kniharnia „PAHONIA“ (Wilno, Ludwisarskaja 1)

mnoha bielaruskich kniżak pradaje pa tannaj canie. Dziela taho, što jšče mnohija nie pašpieli zakupić sabie pa tannaj canie kniżak, jak heta widać z piśmaŭ da kniharni, a takža dziela taho, što prybyło paru kniżak nowych i što na niekatorych starych, byušych užo ŭ tannaj pradaży, kniharnia jšče ŭstupaje, — tannaja pradaža pradaŭžajecca da 20.II. 1930 h.

Termin heta užo apošni. UWANA: Pierasyłka knih na kość zakazčykaŭ. Hramadzianie, špiašycie!

№	АЎТАР і НАЗОЎ КНІЖКІ	Цана сталая		Цана зніжковая		№	АЎТАР і НАЗОЎ КНІЖКІ	Цана сталая		Цана зніжковая	
		зл.	гр.	зл.	гр.			зл.	гр.	зл.	гр.
1	Андэрсэн — Казкі.	1	20	—	60	50	Stankiewič Ad. — Bielaruskaja mowa ŭ školach XVI i XVII st.	—	30	—	15
2	A. W. — Jak Kaziuk sabraŭsia da spowiedzi	—	50	—	25	51	Сцэнічныя творы	1	20	—	60
3	„ — Kaziukowaje žanimstwa	—	50	—	25	52	Salajowa P. (Allegro) — Cudoŭnaja poč	—	50	—	25
4	Аляхновіч Фр. — Птушка Шчасьця	—	60	—	30	53	Сваяк Kazimir — Чарку дай браце	—	25	—	10
5	„ — Заручаны паўлінкі	—	35	—	30	54	„ — Alkohol	—	20	—	10
6	Bobič Ild. Ks. D-r — Niadzielaŭnija Ewangelii i Nawuki (3 častki.)	3	—	1	50	55	Stankiewič Ad. — Doktor Fr. Skaryna	1	—	—	50
7	Bončkoŭski Ks. D. — Karotkaje wyjaśnienie abraŭ R.-Katalickaha Kaścioła	—	75	—	20	56	Stepowič Albin — Bielarusy i dziaŭžaŭnaja niezaležnaść	—	20	—	10
8	Betlejka — Sceničnaja štuka ŭ 5 aktach.	—	40	—	20	57	S. J. — Ružaniec	—	40	—	20
9	Bylina Janka — Wybary Staršyni	—	40	—	20	58					
10	B. L. — Miatawija listočki	—	30	—	15	59	Tarasewič J. Prof. Dr. — Zło i lakarswa na jaho	—	40	—	20
11	B. J. — Pieśni žalby	—	30	—	15	60	Turonak Br. Dr. — Higjena i ŭzhadawaŭnie dziciaci	—	45	—	20
12	Багушэвіч Фр. — Дудка беларуская	—	60	—	30	61	Tatarynowič Ks. P. — Światy Izysdar Chlebarob.	—	30	—	15
13	Дзямэнт беларуск. прыгожага пісьменства	2	50	2	—	62	Віппэр. Р ПраФ. — Навейшая гісторыя	3	25	1	50
14	Дзяргач — Тыны Палесся	1	—	—	80	63	„ — Падручнік Новай Гісторыі	3	—	1	50
15	Додэ Альфонс — Сакрэт Даядзкі Карніля	—	30	—	15	64	В. Л., Пераклад з ангельскага. — Сьпевак Блондэль	—	20	—	10
16	Дуж — Душэўскі і Ластоўскі — Слоўнік Геомэтрычных і трыганамэтрычных тэрмінаў і сказаў	2	—	1	—	65	Зеленскі В. — Ботаніка	4	75	2	—
17	Dvornik Fr. Dr. — Życie Światoha Wasława	1	—	—	50	66	Ziaziula — Z rodnaŭa zahonu	—	50	—	25
18	Гарэцкія М. і Г. — Маскоўска-беларускі Слоўнік	1	—	—	50	67					
19	Hrynkievič St. — Żanimstwa pa Radjo	—	50	—	25	68	З Роднае Нівы	1	—	—	50
20	„ — Arlanio	—	30	—	15	69	Гадавікі „Крывіцы“ за:				
21	„ — Narod	—	35	—	15		1921 г.	4	—	2	—
22	„ — Ab teatry	—	50	—	25		1922	3	—	1	50
23	„ — Carkwa Pomsta i Wiaźnica	—	75	—	40		1923	3	—	1	50
24	Hałubianka — Bučynskaja M. — Alkohol i baračba z im	—	20	—	10		1924	5	—	2	50
25	Грышкевіч Фр. — Веснавыя мэдны	1	—	—	50		1925	5	—	2	50
26	J. Jørgensen — Prypowieści	—	50	—	25		1926	5	—	2	50
27	Jadwihin S. — Uspaminy	—	60	—	30		1927	6	—	3	50
28	Kazioŭščyk — Fizičnaje wychawaŭnie hramadźanstwa	—	50	—	25		1928	6	—	3	50
29	Kazioŭščyk — Ab fizičnym wychawaŭni ŭ Bielarusai	1	—	—	50	70	Гадавікі „Беларуса“ за:				
30	Колас Якуб — Сымон Музыка	2	80	1	50		1913	3	—	1	50
31	Казячы Н. пераклад з расейск. — Неба і зоры	—	90	—	45		1914	3	—	1	50
32	Ластоўскі В. — Расійска-Крыўскі (Беларускі) Слоўнік	15	—	7	—		1915	3	—	1	50
33	Ластоўскі В. — Гісторыя Беларускай (Крыўскай) кнігі	50	—	30	—	71	Kalendaryk Chryścijanskaj Dumki za 1929 h.	—	60	—	20
34	Лункевіч В. — Закон жыцця сярод жывёлы і расьлін	—	90	—	45	72	Гадавік „Chryścijanskaj Dumki“ за 1928 г.	5	—	2	50
35	Małaziamielnik — Ci maje być u Polščy prawiedziena ziamielnaja reforma	—	20	—	10	73	Беларускія нацыянальныя аткрыткі	—	15	—	10
36	Малышэў — Фізіялёгія і анатомія чалавека	2	75	1	50	74	Камплект студэнскіх часопісаў выданых у Вільні: „Наш Шлях“ — 5 нумароў і „Студэнская Думка“ — 11 нумароў (№ 1 вычарпаны).	10	—	5	—
37	М. А. D-r — Boh	—	40	—	20	75	Максім Гарэцкі. — Гісторыя Беларускае Літэратуры. Выд. 2-ое напраўленае. 208 стр. in 8° Вільня, 1921	3	90	3	15
38	„ — Čalawiek	—	20	—	10	76	Максім Гарэцкі. — Хрыстаматэя Беларускае Літэратуры. XI век—1905 год. 264 стр., in 8° Вільня. 1923	5	—	4	—
39	Niemirowič-Dančenko — Stary Zamek	—	35	—	15	77	Аркадзь Смоліч. — Геаграфія Беларусі. Выд. 2-ое, значна пераробленае і пашыранае	7	20	5	80
40	Raźniak J. — Samaŭrad właskowych hmin	—	20	—	10	78	Мэтрычная сыстэма мераў. — Табліца 105×70 см у 3 хварбах. Вільня. 1922	1	—	—	80
41	Račopka B. — Čalawiek na wyšynie swajej hodnaści	—	50	—	20	79	Л. Гарэцкая. — Родны Край, другая пасля дэмантара кніга да чытанья. Выданьне пераробленае і дапоўненае. Стр. 158, in 8 Вільня. 1923	3	—	2	40
42	P. Z. — Ziarniatki z rodnaŭe junackaje niwy	—	40	—	20						
43	P. B. — Światy Jozefat Kuncewič	—	20	—	10						
45	Prosty P. — Našto Bielarusam hazety	—	25	—	15						
46	Rešeć Ks. Dr. — Katechizm	—	20	—	10						
47	„ — Z Historyi Apolohetyki Chryścijanskaj	—	80	—	40						
48	Ramanai Wasilij Świaščennik — Pieršyja prawasłaŭnyja malitwy	—	20	—	10						
49	Sadok dla našych dzieťak	—	35	—	15						

№	Аўтар і назва кніжкі	Цана сталая		Цана зьніжковая		№	Аўтар і назва кніжкі	Цана сталая		Цана зьніжковая	
		зл.	гр.	зл.	гр.			зл.	гр.	зл.	гр.
80	Р. Астроўскі. — Арытмэтычны задачнік, II частка	4	—	3	20	104	Нэканда-Трэпка. — Фізыка, механіка і цяжкія	3	75	2	80
81	Беларуска-польскі Слоўнік Б. Друцкага-Падбярэзкага—пад рэдакцыяй В. Грышкевіча. Стр. 324. Вільня 1929	7	—	5	60	105	Бэлыямі. — Казка аб вадзе	—	15	—	10
82	Янка Купала. — Шляхам жыцця, вершы. Стр. 270. Вільня. 1923	5	10	4	—	106	Жылка У. — На ростані	—	50	—	35
83	Ядвіга Ш. — Бярозка. Стр. 48. Вільня 1923	—	90	—	75	107	Ciotka. — Skryпка białaruskaja	—	30	—	20
84	Тарас Гушча. — У Палескай глушы, повясьць. Стр. 185. Вільня. 1913	3	45	2	75	108	Ядвігін Ш. — Дзед Завала	—	25	—	15
85	Тарас Гушча. — Казкі жыцця	1	80	1	45	109	Купала Я. — Адвечная песня	—	50	—	35
86	Тарас Гушча. — Нёмаў дар	1	50	1	20	110	Куловіч А. — Снапок	—	50	—	35
87	А. Купрын. — Алесь, пералажыў Краўцоў Макар. Стр. 83 Вільня. 1923	1	55	1	25	111	Kołas J. — Praraj ǫlawiek	—	80	—	60
88	Макманус. — Ірляндскія казкі, пералажыла Бадунова	2	80	2	25	112	Паўловіч С. — Сьвятая Гісторыя Старога Завету	2	50	1	75
89	Прыф. Вагнэр. — Апавяданьні аб жыццях, перал. Пачопка	1	30	1	05	113	Аляхновіч Ф. — Беларускі тэатр	1	20	—	80
90	Н. Рубакін. — Расказы аб вялікіх падзеях розных часоў і народаў, пер. Краўцоў Макар	3	45	2	75	114	Ожэшкава Э. — У зімовы вечар (п'еска)	—	50	—	35
91	Я. Пачопка. — Дурнішча народная казка	—	30	—	25	115	Краніўніцкі — Пашыліся ў дурні (п'еска) Беларускі сьпеўнік	—	60	—	40
92	Н. Арсеньева. — Пад снім небам	2	50	2	—	116	А. К. — Беларускія казкі; Клімко і інш. Тарас на Парнасе	—	50	—	30
93	Максім Багдановіч. — Вянок	2	50	2	—	117	Беларускі дэкламатар	1	—	—	60
94	Марк Твен. — Прынц і жабрак	5	—	4	—	118	Васілеўскі А. — Дахапаліся. П'еса	—	30	—	20
95	В. Караленка. — Сьляпы музыка	3	10	2	50	119	Соннік і хіромантыя	1	—	—	60
96	Б. Друцкі-Падбярэзкі. — Байні, Гумар і Сатыра	1	20	—	95	120	Васілеўскі Я. — Скарб	—	30	—	20
97	Леў Талстой. — Для дзяцей	3	50	2	80	121	Улад-Ініцкі — Сон Гаўрылы	—	45	—	30
98	Міколай Гоголь. — Тарас Бульба	2	75	2	20	122	Клім-бабаю	—	45	—	30
99	Рак-Міхайлоўскі. — Арытмэтычны задачнік для пачатк. школ II і III г.	1	30	—	90	123	Толстой Л. — Ці шмат чалавеку трэба зямлі	—	40	—	25
100	Ігнатоўскі У. — Гісторыя Беларусі	2	50	1	85	124	Апавяданьні	—	40	—	25
101	Кісялёў А. — Элемэнтарная альгебра ч. II	1	75	1	30	125	Stankiewicz St. — Śmiech nia hrech	—	65	—	45
102	Смоліч А. — "Географія Беларусі" выд. I	3	—	2	25	126	" Z majho wakonsa	1	—	—	60
103	Смоліч А. — "Географія Беларусі" выд. I	2	40	1	80	127	Кунала Я. — На куцьцю (сцэнічны абразок)	—	20	—	10
						128	Дамарослы. — Амаратарскі зборнік (вершы)	1	—	—	55
						129	Малалы Дзюдок. — Ёлка Дзеда Мароза	—	35	—	25
						130	Ігараў Ю. — Сірата (сцэнічны абразок)	—	20	—	10
						131	Закон аб гмінных самаўрадах	—	20	—	10
						132	Зборнік Беларускіх Ведамасьцяў	—	20	—	10
						133	Бах С. Цар Голад	—	20	—	15
						134	Адрыўны календар на 1930 г.	1	—	—	90
						135	Остэрлэф. В. і Я. Шустэр. Сусьветная Гісторыя часьць II	2	—	1	50
						136	часьць III	2	20	1	65
						137	Uł. Kałoŭščyk — Białaruskija narodnija pieśni z Sakolskaha paw.	—	30	—	20
						138	Ks. Ad. Stankiewicz—Rodnaja mowa ū świat.	2	—	1	50

Bieł. Kniharnia „Pahonia“

Wilno, Ludwisarska Nr. 1.

Uwaga: Książki wysyłaję poštą pa atrymańni ūsiej wartaści zakazu, abo nakładnoej płataj (za pobraniem) pa atrymańni adnej treciej części wartaści zakazu.

Katalog

(Kniharni)

biełaruskich knih własnych kniharni „Pahonia“ (Wilnia, Ludwisarskaja 1), a takżę ūziatych na sprzedaż ad inšych wydawieństw.

B—B; C—Ч.

- В. Р. Światy Jozefat Kuncewič. Wyd. Homan. Wilnia 1916 h. str. 16, karotki żuściapis. Cana 0,20
- Багдановіч М. Вянок. Зборнік вершаў, 2-е выд. папраўд. Выд. Б. Клецькіна. Вільня, 1927 г. стр. 118. Цана 2,50
- Багушэвіч Ф. — Смык Беларускі, перадрук з IV выданьня. Коўна 1922 стр. Цана 0,50
- Багушэвіч Ф. — Дудка Беларуска. Выд. Мін. Бел. Спраў у Літве. Коўна 1922 г. стр. 74 Цана 0,60
- Багушэвіч Ф. — Дудка Беларуска. wyd. VI. Wilnia, 1927 h. str. 48. Cana 0,60
- Баршчэўскі Я. — Беларускія легенды. кніжка 2-я „Чарнакніжнік і зьмяя, што выдупілася з патушынага яйца.“ Выд. Я. Стакевіч. Вільня, 1917 г. стр. 30. Цана 0,95
- Башкір Я. — Гуртол. Камэдны ў адной дзеі із сучаснага жыцця. Вільня стр. 32, Цана 0,40
- Бах С. — Цар-Голад. Часьць I-я. Выд. Бел. Сялянска-Работніцкае Грамады. Вільня, 1926 г. стр. 40, Палітычная

- брашура ў дух соцыялізму. Цана 0,20
- Betlejka. Sceničnaja kaladnaja štuka ū 5-ci źjawach. Wyd. „Białarusa“ Wilnia, 1915 h. str. 24, Cana 0,40
- Більдзюкевіч А. — Асновы Грамадзкай Гаспадаркі. Выд. аўтара. Вільня, 1926 г. Падручнік школьны і для саманавучаньня, стр. IV+176 Цана 2,00
- Bellami. — Kazka ab wadzie. Pierakł. na bieł. mowu A. K. Wyd. „Našaj Niwy“ Wilnia, 1907 h. str. 15, cana 0,10
- Бэлыямі. — Казка аб вадзе. Перакл. на бел. мову А. К. Выд. Бел. Грамады. Вільня, 1926 г. стр. 14 цана 0,10
- Uwaga: — Kazka ab wadzie łacinkaj i hraždankaj — palityčnaja socyjalistyčnaja brašura.
- Bylina Janka. — Na przyźbie. Wyd. treciaje dapoŭnienaje i rawialičanaje. Białaruskaje Wyd. T-wa Wilnia, 1924 h. Bahaty zbornik bajkaŭ, żartaŭ i inšych wier. ŭaŭ. Źmiest duża cikaŭy. Str. 56 Cana 0,60
- Bylina J. — Wybary Staršyni. Wiaskowa ja trahi-kamedyja ū 3-ch dziejach z časaŭ carskich Wyd. „B. Krynica.“ Wilnia, 1926 h. str. 24, Cana 0,40
- Беларускі сьпеўнік з нотамі. Выпуск I. Выд. Бел. Выд. Т-ва. Вільня, 1929 г. стр. 16 Цана 0,75
- Беларускі Сьпеўнік. Выд. Ст. Станкевіча. Вільня, 1925 г. Зборнік песняў бяз нот, стр. 32, Цана 0,50
- Блок Аляксандар. — Дванаццаць; пераклад І. Гудок. Вільня, 1826 г. Палітычная поэма. Стр. 29, цана 0,50

- Беларускі тэатр. Сшыток № 1; п'есы: 1, Модны Шляхцюк. Камэдны ў адным акце К. Каганца. 2, Стараста. Інцэн. з апов. Тараса Гушчы. 3, У Кавалёвай хаце. Драм. абр. А. Родзевіча. Выд. У. Знамяроўскага. Вільня, Стр. 32, цана 0,50
- Апавяданьне. Стр. 54. Цана 0,50
- Бончэўскі Кс. Dr. Karotkaje wyjaśnienie abrađaŭ R.-Katalickaha Kaścioła. Wyd. „Białarusa“, Wilnia 1914 h. Str. 64. Cana 0,30
- Bobič Ild. Ks. Dr. Niazdelaśnija Ewanhielii i Nawuki. Try častki. Wyd. „Krynicy“ Wilnia, 1912 h. Str. I. 68, II. 74, III. 66. C. 3.00
- Буйло К. — Курганная кветка. Выд. Бел. Выд. Т-ва. Вільня, 1914 г. Зборнік вершаў. стр. 88 Цана 1,50
- Бутрым Каляда. — Страшны Ворат. Кніжка пра гарэлку. Выд. аўтара, Вільня 1924 г. стр. 38. Цана 0,60
- Ciotka (Aloiza z Paškiewičaŭ Kiejrysawa) Skryпка Białaruskaja. Wyd. Łastoŭskaha Wilnia, 1918 h. Niewialiki zbornik wier. ŭaŭ. Źmiest patryotyčny. Str. 16, Cana 0,30
- Чарняўская Л. — Дзіцячыя Гульні. Выд. Бел. Выд. Т-ва „Крыніца“ Вільня, 1919 г. стр. 16 Цана 0,25
- Чльцоў Грыгоры прот. — Аб'ясненне не Сымвала веры, малітваў і заповедзяў. Выд. правасл. К-ту ў Вільні 1918 г. стр. 78, цана 0,5